Brao-1

SIL Director's Archive

ល្បឿង យ៉ាត់ ត្លឹ ៗ អំប្រា អន់តើក

រឿង ខ្លា និង អណ្តើក

ដោយ លោក ប៉ាត់ តូអា

International Co-operation for Cambodia

SIL Director's
Archive

លឿង យ៉ាត់ គ្លី ៗ អំប្រា
អន់តើក

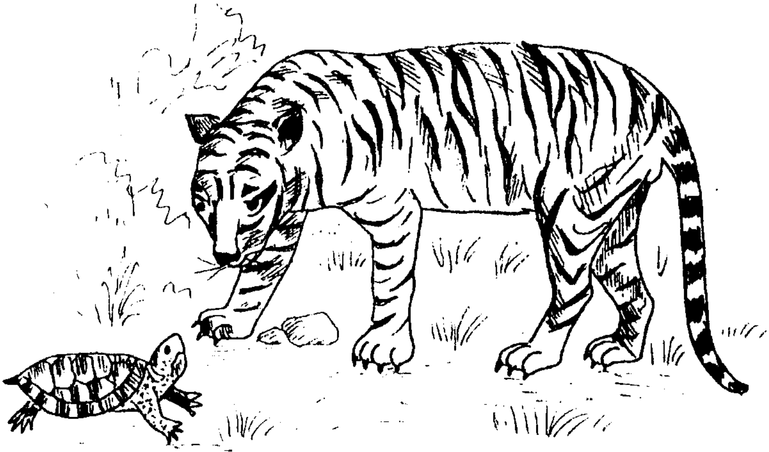

រឿង ខ្លា និង អណ្តើក

ដោយ លោក ប៉ាត់ តូអា

International Co-operation
for Cambodia

នេះគឺជាសៀវភៅរឿងព្រេងមួយ
សំរាប់អ្នកណាចង់មើលអានភាសាប្រូវ
នៅខេត្តរតនគិរី
បោះពុម្ពចំនួន ៦០ ក្បាល
ខែ មករា ២០០១
បោះពុម្ពលើកទីមួយ
និងគិតកែតម្រូវម្តងទៀត
បើចង់បានពត៌មានផ្សេង ៗ ទៀត
សូមទាក់ទងមកអាស័យដ្ឋានខាងក្រោមនេះ

អង្គការសហការ

International Co-operation for Cambodia
P. O. Box 612
Phnom Penh, Cambodia

Folk tale written in the Brao language of Ratanakiri Province, Kingdom of Cambodia. 60 copies printed, January 2001. First trial edition. For more information or more copies contact the above address.

ប៊ិច ល្បឿង មូយ   គ្លី ទិះ ឡើ ដក់ ដាង់
ចា   ហីត ចណោះ អរួច   ឡើ ដក់ តែ
ចន់ឌូ ប្រ៊ី   ប៊ឹះ ត្រិញ ង៉ាវ ឡាវ ហទុក ។

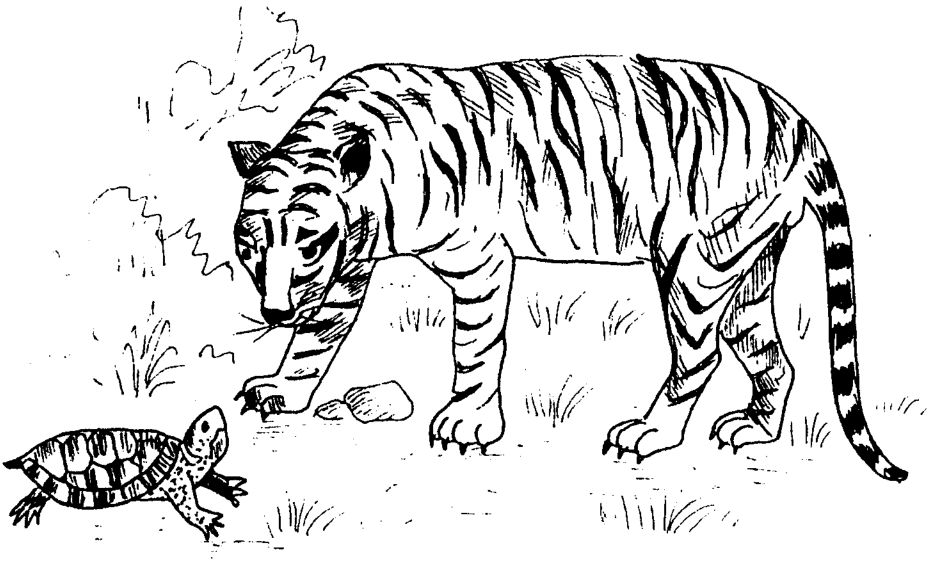

តើម បឹង អ៊ែ យ៉ាត់ គ្លឺ ៗ ទ្បើ ដក់ ដាង់ ចា ទ្បើ ជូល អន់តើក តង់បារ ទ្រូង ។ អ៊ែ យ៉ាត់ គ្លឺ ៗ ទ្បើ តង៉ា៖ «អ៊ូត អន់តើក អើយ! ត្រាំ តង៉ៃ អង់ង៉ាយ ហៃ ហចា ទ្បើ អើន ដើ ហៃ ត្រាំ តង៉ៃ នែ?»

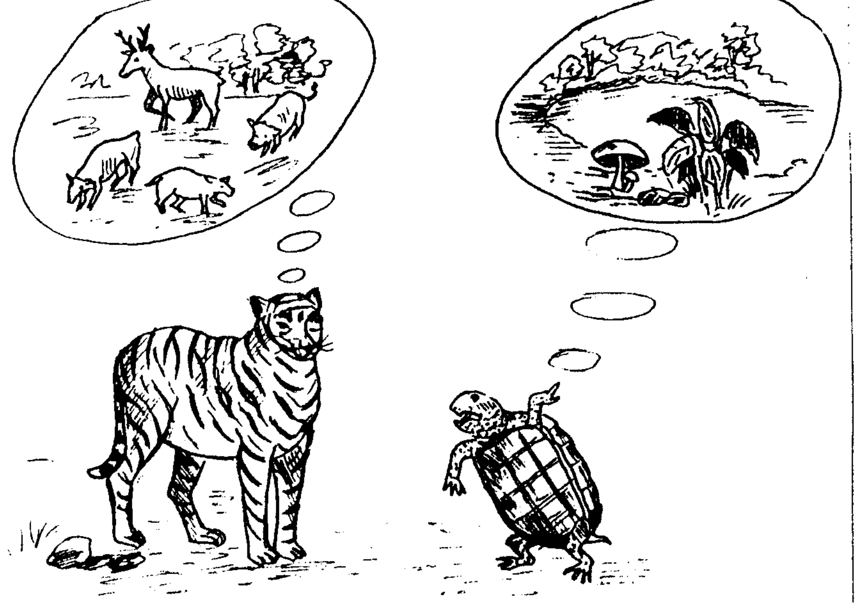

អន់តើក ត្រណើវ វៀន៖ «ហ៊ួយ ណាត់ ចណា អៃ នៃ អើន ខាក់ ៗ   អង់ង៉ាយ កត់ អៃ អចា ប៊ិះ អ៊ិច ណាត់ អៃ អចា   ណាត់ អៃ អង់តើក នៃ ។ ដហៃ ដិះ   អង់ង៉ាយ ហៃ ហចា ឡឿ អើន ? »

«ហ៊ួយ ណាត់ អៃ នៃ ហ៊ៃង អើន ដឹរ ហៃ   'ជួយ ក្រួយ ណាត់ អៃ អចា   ប៊ិះ បនិះ ណាត់ អៃ អចា ណាត់ អៃ នៃ» ។ អន់តើក ឡឿ ត្រណើវ៖ «ហរ៉ក ឡឿយ!   អៃ តៃ សឿ អ៊ឹម ប្រើយ អៃ នៃ» ។

យ៉ាត់ គ្លី ទ្បៀ ដុង អន់តើក ទ្បៀ ម៉ាង ប៉ាត់ អ៊ែ   យ៉ាត់ គ្លី ទ្បៀ ត្រណើវ៖ «អន់តើក ហៃ សៀ·អុឹម អៃ ។ ប៉ាត់ ពអ៊ែ បះ បាន់ ឌីគ ព្រ‘ចាង់ ‘ក្លាង់ ទ្បាង់   អង់ង៉ាយ ទ្បៀ អើន ដើ បា» ។

អន់តើក ឡៀ ត្រណើវ៖ «យ៉ាក់ ពអ៊ែ យ៉ាត់ គ្លី ហន់ឌឹត អន់ឆ្នរ ឡាង់ លែវ អ៊ែ អែ អន់ណាវ អន់ឌឹត» ។

តើម បឹង អ៊ែ យ៉ាត់ គ្លី អ៊ែ ឡៀ ឌឹត ហប្លែង បឹង ប្រិះ លែវ អ៊ែ យ៉ាត់ គ្លី ៗ ឡៀ ម៉ាង៖ «ប៉ាត់ ង៉ាយ អន់តើក ហៃ តែ អ្រឌឹត អែ នែ? យ៉ាក់ ប៉ាត់ អ៊ែ ហៃ អន់ណាវ អន់តើក ហន់ឌឹត» ។

អន់តើក នៃ ចាក់ កិត ៗ ឡើ ណោះ ផញ៉ា
អើន អ៊ែ ឡើ ឌីត អាំ យ៉ាត់ គ្លឹ ៗ ឡើ ក្លាង់
ណាត ។ អ៊ែ អន់តើក ឡើ ឌីត ខង់ ៗ ខ្ជួត
ពាសែត រ៉ាយ ខង់ ៗ ខ្ជួត នណាយ ក្រក់
ខង់ ៗ ខ្ជួត សសក់ ជ្រូក ខង់ ៗ ខ្ជួត សសក់ ក្រួយ
ខង់ ៗ ខ្ជួត សសក់ ជួយ ខង់ ៗ ខ្ជួត សសក់
អៀរ ប្រ៊ី ខង់ ៗ ខ្ជួត សសក់ គ្លឹ ។

យ៉ាត់ គ្លី ៗ ឡើ តែ អន់តើក ឡើ ឌីគ តូ
សក់ គ្លី អ៊ែ ណាគ ឡើ ម៉ាំ ដើ អន់តើក
លែវ អ៊ែ ឡើ រ៉ាប់ កញ្ញិច អន់តើក លែវ អ៊ែ
ឡើ ហន់ឌឹម អន់តើក ទិគ ប្រិះ តែ តែត ។

អ៊ែ យ៉ាត់ គ្លី ៗ នែ ឡើ វ៉ាប់ ណាគ ពៀវ អន់តើក ទិគ ប្រិះ ណាត់ តៃ តែត ញ៉ាក់ ឡឹះ អន់តើក ហពៀវ ហឹគ តើម ឡង ឡើ តៃ អន់តើក ណាត់ ដក់ ប៉ាត់ទី ។

អ៊ែ អន់តើក ឡឿ ម៉ាង៖ «យ៉ាក់ ហបូត ដើ អែ តត់ ប៉ាត់ ហែ ងុញ កជែត អែ ហំហរ៉ូច ទី ហរ៉ូច ‘ជឹង ហរ៉ូច ទូះ ហំចា លែវ អ៊ែ គុះ អែ ហំពលែវ ទិត ដាក» ។

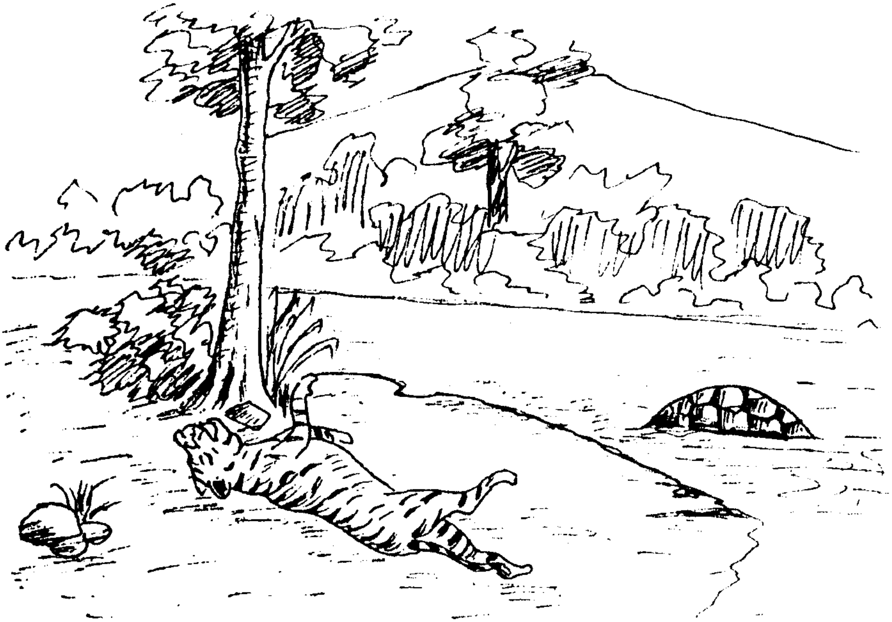

អ៊ែ យ៉ាត់ គ្លឺ ៗ នែ ឡឿ គឹន អំប ណាត់ ឡឿ ញិវ ម៉ាត អន់តើក អ៊ែ ។ អ៊ែ យ៉ាត់ គ្លឺ ៗ ណាត ឡឿ យ៉ាវ ប្រើយ គុះ អន់តើក អ៊ែ សាវ ឡឿ យ៉ាវ ប្រួយ តៃ ដាន់ អ៊ឹម អ៊ែ ឡឿ ហពឹះ ឡឿ បង់ តែត ប្រួយ អន់តើក ប៉ាត់ទី ។

រឿងខ្លានិងអណ្ដើក

១. កាលពីព្រេងនាយ មានសត្វខ្លាធំមួយបានចេញដើររកស៊ីតាមព្រៃភ្នំផង ស្ទឹងបឹងបួរត្រពាំងនិងវាលស្រែ ។

២. ដល់ពេលនោះ មានថ្ងៃមួយ ខ្លាធំបានដំណើរទៅរកអាហារតាមផងព្រៃភ្នំ លុះដើរដល់ពាក់កណ្ដាលផ្លូវ ស្រាប់តែវាបានជួបនឹងសត្វអណ្ដើកមួយយ៉ាងធំ ។ ខ្លាធំបានសួរទៅអណ្ដើក៖ «នែ៎អណ្ដើក! តើរាល់ថ្ងៃឯងបានស៊ីអ្វីខ្លះច្រើនជាងគេ? » ។

៣. អណ្ដើកឆ្លើយ៖ «បាទ! របស់អ្វី ក៏ខ្ញុំស៊ីទាំងអស់ សូម្បីតែអាចម៍ ក៏ខ្ញុំស៊ីដែរ» ។ អណ្ដើកបានសួរទៅខ្លាវិញ៖ «ចុះឯងវិញ តើរបស់អ្វីខ្លះដែលឯងចូលចិត្តជាងគេ? » ខ្លាក៏ឆ្លើយតបវិញ៖ «ខ្លាយើងនេះស៊ីច្រើនជាងឯងផង យើងស៊ីតាំងពីមនុស្ស សត្វប្រើសឈ្លូសនិង សត្វអ្វីដែលនៅក្នុងព្រៃ ក៏យើងស៊ីទាំងអស់» ។ ពេលដែលខ្លានិយាយរួច អណ្ដើកខឹងនឹងខ្លាធំខ្លាំងណាស់ អណ្ដើកក៏និយាយទៅខ្លាវិញ៖ «ឯងកុហកខ្ញុំ ៗ មិនជឿខ្លាឯងទេ» ។

៤. ខ្លាឮអណ្ដើកថាអោយខ្លួនដូច្នេះ ក៏ខឹងណាស់ ហើយបានឆ្លើយទៅអណ្ដើក៖ «នែ៎អណ្ដើក! ឯងមិនជឿយើងមែនទេ? បើអញ្ចឹងយើងត្រូវប្រឡងគ្នាមើល៎ តើអ្នកណាស៊ីច្រើនជាងអ្នកណា» ។

៥.អណ្តើកក៏ឆ្លើយតបទៅខ្លា៖«ឥឡូវខ្លាឯងត្រូវកួតអោយយើងមើលមុនសិន ចាំយើងកួតអោយឯងមើលក្រោយ» ។ មួយសន្ទុះក្រោយមក ខ្លាក៏ចាប់ផ្តើមកួតពាសពេញដី រួចហើយខ្លានិយាយទៅកាន់អណ្តើក៖ «ឥឡូវខ្ញុំកួតរួចហើយ ដូច្នេះអណ្តើកឯងត្រូវកួតអោយយើងមើលវិញម្តង» ។

៦.បន្ទាប់មកអណ្តើកឆ្លើយទៅខ្លាវិញ៖«អញខ្លួនតូចមែន តែយើងមានប្រាជ្ញាជាងឯង» ។ ពេលនោះអណ្តើកចាប់ផ្តើមកួត វាកួតផង វានិយាយផង៖«ខង់ ៗ ខួតជ្រិតកញ្ចូរ ខង់ ៗ រោមប្រើស ខង់ ៗ ខួតរោមឈ្លូស ខង់ ៗ ខួតរោមជ្រូកព្រៃ ខង់ ៗ ខួតស្លាបមាន់ព្រៃ និងរោមខ្លា» ។ អណ្តើកកួតពាសពេញដីសុទ្ធតែរោមសត្វទាំងអស់ ។

៧.ពេលអណ្តើកកួតរួចហើយ ខ្លាខឹងនឹងអណ្តើក ក៏លោតហក់ទៅចាប់អណ្តើក យកទៅបោកនឹងដើមឈើ តែអណ្តើកអត់ងាប់ទេ ។

៨.ខ្លាខឹងខ្លាំងណាស់ ក៏លោតហក់ទៅចាប់អណ្តើកម្តងទៀត ហើយបោះឡើងទៅឡើចុងឈើ តែអណ្តើកនៅតែរស់ដដែល ។

៩.អណ្តើកបាននិយាយចំអន់ទៅខ្លាវិញ៖«បើសិនជាឯងចង់សម្លាប់យើង ឯងមិនពិបាកទេ ចូរឯងទាញដៃ ទាញជើង ទាញក្បាលយើងអោយអស់ រួចហើយយកស្នូកនោះទៅបណ្តែតទឹកចោល នោះយើងនឹងស្លាប់ហើយ» ។

១០. ខ្លាបានឮអណ្ដើកនិយាយប្រាប់ខ្លួនដូច្នេះ ក៏ធ្វើតាមអណ្ដើកប្រាប់ ហើយវាយកស្នូកនោះទៅបណ្ដែតទឹក ។ ពេលស្នូកអណ្ដើកអណ្ដែតតាមទឹកហូរ វាចេះតែវិលចុះវិលឡើង ខ្លានឹកស្មានថា អណ្ដើកនៅរស់ វាខឹងណាស់ ក៏រត់ដេញតាមស្នូកអណ្ដើកនោះយ៉ាងលឿន ។ ពេលនោះខ្លាបានរត់ទៅ បុកនឹងដើមឈើនៅក្បែរមាត់អូរ នោះប្រកាច់ស្លាប់ទៅ» ៕